

YAZ OKULU TRAFİK GÜVENLİĞİ E-DERSİNİN BÖLÜMLERE GÖRE BAŞARIM ANALİZİ

Okt. Uğur Yıldız
Kocaeli Üniversitesi Enformatik Bölümü
uguryildiz@kocaeli.edu.tr

Prof. Dr. M. Melih İnal
Kocaeli Üniversitesi Enformatik Bölümü
minal@kocaeli.edu.tr

Özet

Yaz Okulu Elektronik Derslerinde (E-Ders) farklı bölümlerden öğrencilerin aynı dersi aynı öğrenme çıktıları ve kazanımlarına göre seçmiş olmaları tam öğrenmenin gerçekleşmesi açısından sorunlar yaratabilmektedir. Bu bakımdan farklı bölüm ve bilim dallarından (sosyal ve fen) dersi seçen öğrencilerin başarımların analizi önem arz etmektedir. Bu amaçla Kocaeli Üniversitesi 2017 Yaz Okulu Döneminde Enformatik Bölümünde yürütülen Trafik Güvenliği E-Dersini seçen öğrencilerin Moodle Öğrenme Yönetim Sistemleri (ÖYS) üzerinden konu etkinliklerine göre katılımları göz önünde bulundurularak farklı bölüm ve bilim dallarından gelen bu öğrenciler açısından başarımların analizleri yapılmıştır. Moodle ÖYS’de yer alan Raporlar kullanılarak Ders Etkinlikleri ve Kaynakları öğrencilerin dönem içi ve dönem sonu sınavları ile birlikte geldikleri bölüm de göz önünde bulundurularak başarımların farklı yönlerden analiz edilmiştir. Bu analiz sonucunun bölümler arası öğrencilerin etkinliklere katılım ve başarımlarını hususunda ileriki dönemlerde ders seçimi açısından rehberlik edeceği bulguların bu çalışma kapsamında ortaya konması hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Uzaktan Eğitim, E-öğrenme, MOODLE, ÖYS.

PERFORMANCE ANALYSIS OF SUMMER SCHOOL OF TRAFFIC SAFETY E-COURSE ACCORDING TO DEPARTMENTS

Abstract

In the Electronic Courses (E-Course) of the Summer School, the students from different departments have chosen the same course according to the same learning outcomes and achievements; it can create problems in terms of realization of mastery learning. In this respect, analysis of achievement of students who chose the course from different departments and branches of science (social and science) is important. For this purpose, the students who selected the Traffic Safety E-Course which was carried out in the Informatics Department during the 2017 Summer School of Kocaeli University performed their performance analysis on the basis of their participation in the Moodle Learning Management Systems (LMS) according to the event activities. The performances of the Course Activities and Resources of the students using the Reports in the Moodle LMS were analyzed in different aspects considering their departments, the midterms and final exams. The results of this analysis are aimed to reveal the findings of this study which will guide the students in terms of participation in the activities and the course selection in the future.

Keywords: Distance Learning, E-Learning, MOODLE, LMS.

GİRİŞ

Günümüz eğitiminde disiplinler arası işbirliğinin yaygınlaşmasını ve farklı bölümlerden gelen öğrencilerin etkileşimini sağlamak, öğrencilerin formasyonları açısından iş yaşamlarında olumlu katkı sunacağı göz ardı edilmemelidir. Bu tür işbirliklerini geliştirecek ve tüm öğrencilere hitap eden ortak ders belirlemek önem arz etmektedir. Bu bağlamda Eğitimde Yeniden Yapılanma ve Kalite Süreci kapsamında Kocaeli Üniversitesi’nde “Bilgi Merkezli Öğretim” anlayışından “Yeterlik Merkezli Öğrenme” anlayışına bir yönelim Bologna süreci ile sağlamıştır (Tanrıverdi, 2012). Bu amaçla öğrencilerin ilgi ve yetkinliklerine uygun nitelik ve çeşitlilikte, toplumsal hizmet, tarih, kültür ve sanat duyarlılığı ile spor ve

sağlık faaliyetleri, çevre bilinci, bilim ve teknolojinin yanı sıra kişisel gelişimi destekleyen ve anahtar/aktarılabılır yeterlilikleri geliştiren dersler Üniversite Seçmeli Dersler olarak belirlenmiştir (Kocaeli Üniversitesi, Üniversite Seçmeli Dersler Uygulama Yönergesi). Bu tür ortak derslerde farklı bölüm ve bilim dallarından (sosyal ve fen) ders seçen öğrencilerin başarımlarını analiz etmek önem arz etmektedir. Bu amaçla Kocaeli Üniversitesi 2017 Yaz Okulu Döneminde Enformatik Bölümünde yürütülen Trafik Güvenliği E-Dersi örnek uygulama olarak seçilmiştir.

Trafik Güvenliği E-Dersini seçen öğrencilerin Moodle Öğrenme Yönetim Sistemleri (ÖYS) üzerinden konu etkinliklerine göre katılımları göz önünde bulundurularak farklı bölüm ve bilim dallarından gelen öğrenciler açısından başarımlarını analizleri yapılmıştır. Moodle ÖYS’de yer alan Raporlar kullanılarak Ders Etkinlikleri ve Kaynakları öğrencilerin dönem içi ve dönem sonu sınavları ile birlikte geldikleri bölüm de göz önünde bulundurularak başarımlarını farklı yönlerden analiz edilmiştir. Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde Trafik Güvenliği Elektronik Seçmeli Dersi öğrenme kazanımları ve değerlendirme kriterlerine göre tanıtımı yapılarak dersi seçen öğrencilerin bölümlere göre başarımlarını analizleri de tartışma ve sonuç bölümlerinde sunulmuştur.

YÖNTEM

Kocaeli Üniversitesinde 2012 yılı itibari ile farklı bölümlerden öğrencilere Ortak Seçmeli Ders alma olanağı sağlamaktadır. Bu amaçla Trafik Hayattır projesi kapsamında Doğu Grubu ile Üniversitemiz arasında imzalanan protokol çerçevesinde Trafik Güvenliği dersinin uzaktan eğitim yolu ile verilmesi için Kocaeli Üniversitesi Enformatik Bölümünde çalışmalar 2013 yılı itibari ile her dönem içerikler zenginleştirilerek öğrencilere Elektronik Seçmeli Ders (ESD) olarak okutulmaktadır. Bu dersin içerik oluşturma süreci önceki çalışmalarda etraflıca sunulmuştur (Solak ve diğ., 2013).

Trafik Güvenliği dersi Kocaeli Üniversitesinde okuyan öğrencilere 2017 Yaz Okulu döneminde Üniversite Seçmeli Dersi (ÜSD) adı altında Elektronik Seçmeli Ders (ESD) şeklinde tüm bölümlere ortak ders olarak açılmıştır. Ders, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gölcük Meslek Yüksek Okulu, Mühendislik, Hukuk, İletişim, Fen Edebiyat, İktisadi ve İdari Bilimler, Eğitim ve Teknoloji fakültelerinde okuyan 35 öğrenci tarafından bu şube için seçilmiştir. Bu öğrencilerden 6’sı hiçbir etkinlik ya da sınavlara katılmamıştır. Bu nedenle sadece 29 öğrencinin verileri analiz edilmiştir. Trafik Güvenliği ders içerikleri ÖYS üzerinden öğrencilere içerik paketlerinin yanı sıra, 3 adet kısa sınav sunulmuştur. Dersin amacı ve kısaca içeriği Şekil 1’deki ders tanım bilgileri olarak sunulmuştur (Kocaeli Üniversitesi, Üniversite Seçmeli Ders Tanım Bilgileri).

Rektörlük Rektöriüğe Bağlı Bölüm Enformatik Bölümü Üniversite Seçmeli Ders Ders Tanım Bilgileri				
Dersin Adı	Trafik Güvenliği			
Dersin Kodu	Teori/Saat	Uygulama/Saat	Laboratuvar/Saat	AKTS
ESD886	2	0	0	6
Dersin Koordinatörü	Ögr.Gör.Dr. Serdar SOLAK serdars@kocaeli.edu.tr 2623031302			
Öğretim Elemanları	Prof.Dr. Melih İNAL minal@kocaeli.edu.tr 0262 303 13 01 Doç.Dr. Ümit ALNİAÇIK umit.alniacik@kocaeli.edu.tr 0262 303 15 10 Yrd.Doç.Dr. Ertan MERT mert@kocaeli.edu.tr Yrd.Doç.Dr. Fahrettin ÖVEÇ Yrd.Doç.Dr. Umut ALTINIŞIK umuta@kocaeli.edu.tr 02623031302 Okutman Uğur YILDIZ Ögr.Gör.Dr. Serdar SOLAK serdars@kocaeli.edu.tr 2623031302			
Yardımcı Öğretim Elemanları	Ögr.Gör.Dr. Serdar SOLAK serdars@kocaeli.edu.tr 2623031302			
Dersin Amacı	Dünya Sağlık Örgütü raporlarına göre, 15-29 yaş grubundaki gençlerin yaşamlarını yitimlerinde ilk neden olan trafik kazaları hakkında üniversiteli gençlerin, trafik kuralları, riskli ve güvenli davranışlarıyla ilgili farkındalıklarının ve duyarlılıklarının artırılması amaçlanmaktadır.			
Dersin İçeriği	Trafikte yaya, sürücü ve yolcu olarak güvenli davranışların kazanılması için ihtiyaç duyulan bilgilerolan, bir sistem olarak trafiğin unsurlarının açıklanması, davranışsal dinamiklerin gözden geçirilmesi, kültürel dinamiklerin irdelenmesi, önleyici ve güvenli trafik kuralları hakkında bilgi verilmesi.			

Şekil 1: Ders Tanım Bilgileri

Şekil 2'de sunulan öğrenme çıktıları çerçevesinde 14 haftalık konuların ölçme ve değerlendirilmesi 3 kısa sınav ile yıl içi etkinlik ortalaması olarak ÖYS üzerinden yapılmıştır. Genel ortalama ağırlığı yüz yüze yapılan yılsonu sınavına verilmiştir. Bilindiği gibi uzaktan eğitim sistemi ile yürütülen dersler için YÖK tarafından yüz yüze yapılan yılsonu sınavının ağırlığının %80 gibi baskın bir ağırlıkta olmasını öngörmektedir. Bu amaçla Trafik Güvenliği ESD dersinin yılsonu sınavının ağırlığı örgün eğitim yapan öğrenciler için %70 oranında belirlenmiştir. Değerlendirme ölçütleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 2'de dersin Dönüm Sonu Anket Soruları yer almaktadır. Bu anketler öğrencilerimizin dönem sonunda tüm notları girildikten sonra Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden notlarını görüntüleyebilmek amacıyla anket doldurmaları sağlanmaktadır. Beş adet kısa sorulu anket; 5 üzerinden 3,3 civarında bir genel ortalamaya sahiptir. Bu değere göre dersin genel değerlendirmesinin Orta-Yüksek düzey aralığındadır.

Tablo 1: Değerlendirme Ölçütleri

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		
Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı
Kısa Sınav	3	100
Toplam		100
Yıl İçinin Başarıya Oranı		30
Dönem Sonu Sınavının Başarıya Oranı		70
Toplam		100

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
Sıra No	
1	İnsan hareketliliğini tarihsel bir bakış açısı ile tanımlar, evrelerine ayırır.
1	İnsan hareketliliğini tarihsel bir bakış açısı ile tanımlar, evrelerine ayırır.
2	Trafik konusunda çalışan bilim dallarını ve yapılan çalışmaları sıralar.
3	Trafığı bir sistem olarak unsurlarına ayırarak tanımlar.
4	Genel yaşam güvenliği ve trafik güvenliği ile ilgili toplumsal normları eleştirel bakış açısıyla gözden geçirerek örnekler.
5	Trafikte ihmal, hata ve ihlal kavramlarının davranışsal dinamiklerini tanımlar.
6	Trafikteki incinebilir grupları ve özelliklerini tanımlar.
7	Gençlerin trafik güvenliğinin sağlanması konusunda yapabilecekleri söyler.
8	Bir genç olarak kendi trafik güvenliğini sağlamak konusunda yapabileceklerini söyler.
9	Trafığı oluşturan unsurlar ile trafikteki risk faktörlerini kendi rolleri perspektifinden örnekler.
10	Hız, alkol kullanımı, cep telefonu kullanımı, emniyet kemeri ve çocuk bağlama sistemleri, kask, görme ve görünürlük, ve incinebilir grupların trafik güvenliğini sağlanması konulu güvenli davranış kurallarını sayar.

Şekil 2: Öğrenme Çıktıları

Tablo 2: Dönem Sonu Genel Anket Soruları

GENEL ANKET SORULARI	Çok Düşük (1)	Düşük (2)	Orta (3)	Yüksek (4)	Çok Yüksek (5)	Ort.
1- Dersi amaçlarına uygun olarak yürütebilme düzeyi	%23,0	%14,0	%18,8	%12,2	%32,0	3,2
2- Dersin içeriğine uygun öğretim yöntemi, tekniği ve materyal kullanma düzeyi	%19,0	%9,1	%20,1	%20,4	%31,5	3,4
3- Sınıf yönetimi ve iletişim düzeyi	%22,0	%4,3	%26,7	%13,7	%33,3	3,3
4- Ders dışındaki ulaşılabilirlik düzeyi	%20,5	%10,7	%18,5	%23,1	%27,2	3,3
5- Dersin amacına uygun ölçme ve değerlendirme düzeyi	%22,0	%7,9	%23,1	%19,8	%27,2	3,2

BULGULAR

Trafik Güvenliği ESD için bölümlere göre öğrencilerin başarı analizinin yapılması amacı ile Tablo 3'teki veriler elde edilmiştir. Toplam 35 öğrenciden etkinliklere katılan 29 öğrencinin 11'i Fen, 18 ise Sosyal alanlara sahip bölümlerden oluşmaktadır. Burada alan belirlemede eşit ağırlık bölümler de Sosyal Alan olarak seçilmiştir. Başarı ortalamaları Sosyal bölümler için 51,78 iken Sayısal bölümlerden gelen öğrenciler için 48,36 olarak hesaplanmıştır. Genel başarı ortalaması ise 50,48 olarak bulunmuştur. Genel ortalama notların harf karşılığı ise 85 puan ve üstü AA olarak belirlenirken 55 puan alt sınırı geçme notu olan CC olarak Dersin Öğretim Elemanı tarafından belirlenmiştir. Hem sosyal hem de fen alanından birer öğrencinin harf notu AA olduğu görülmektedir. Ortalama her 4-5 haftalık konudan öğrenciler kısa sınav olmaktadır. Eğer ilgili haftaların konularına ait etkinlikleri tamamlamayan öğrencilere bir sonraki haftanın içeriği açılmaz ve öğrenci kısa sınava ulaşamaz. Bunun yanında öğrenci belli bir tarih aralığında ilgili kısa sınava katılmaz ise o kısa sınava girmemiş olacaktır. Tablo 3'te bazı notların altında "E" yazması öğrencinin bu sınava katılmadığı anlamını taşımaktadır.

Tablo 3: Bölümlere Göre Genel Başarı Değerlendirmesi.

Sn	Fakülte	Bölüm	Ks 1	Ks 2	Ks 3	Yıl İçi Ort.	Yıl Sonu Sınav	Genel Ort.	Harf	Alan
1	Beden Eğt. ve Spor Y.	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	E	50	70	40	36	37	DD	Sosyal
2	Beden Eğt. ve Spor Y.	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	70	E	E	23,3	72	57	CC	Sosyal
3	Beden Eğt. ve Spor Y.	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	E	E	E	0	E	0	D	Sosyal
4	Beden Eğt. ve Spor Y.	Antrenörlük Eğitimi (İÖ) Bölümü	E	E	E	0	E	0	D	Sosyal
5	Beden Eğt. ve Spor Y.	Rekreasyon Bölümü	E	E	E	0	40	28	D	Sosyal
6	Beden Eğt. ve Spor Y.	Rekreasyon Bölümü	E	50	E	16,7	E	5	FF	Sosyal
7	Beden Eğt. ve Spor Y.	Rekreasyon Bölümü	70	80	40	63,3	76	72	BB	Sosyal
8	Beden Eğt. ve Spor Y.	Spor Yöneticiliği Bölümü	E	80	80	53,3	84	75	BB	Sosyal
9	Fen - Edebiyat Fakültesi	Matematik Bölümü	E	90	80	56,7	68	65	CC	Fen
10	Fen - Edebiyat Fakültesi	Arkeoloji Bölümü	70	80	40	63,3	60	61	CC	Sosyal
11	Gölcük Meslek Y.Okulu	Dış Ticaret (İÖ) Programı	60	60	30	50	40	43	DD	Sosyal
12	Gölcük Meslek Y.Okulu	Otomotiv Teknolojisi Programı	E	E	E	0	E	0	D	Fen
13	Gölcük Meslek Y.Okulu	Otomotiv Teknolojisi Programı	E	E	E	0	E	0	D	Fen
14	Gölcük Meslek Y.Okulu	Otomotiv Teknolojisi Programı (İÖ)	E	30	50	26,7	40	36	DD	Fen
15	Gölcük Meslek Y.Okulu	Otomotiv Teknolojisi Programı (İÖ)	70	50	80	66,7	56	59	CC	Fen

16	Gölcük Meslek Y.Okulu	Otomotiv Teknolojisi Programı (İÖ)	70	50	50	56,7	48	51	DC	Fen
17	Gölcük Meslek Y.Okulu	Otomotiv Teknolojisi Programı (İÖ)	40	60	60	53,3	68	64	CC	Fen
20	Hukuk Fakültesi	Hukuk Programı	50	50	90	63,3	92	83	BA	Sosyal
21	Hukuk Fakültesi	Hukuk Programı	70	E	90	53,3	E	16	FF	Sosyal
23	İİBF	Çalış. Ekon.ve End. İlişkileri Bölümü (İÖ)	E	70	90	53,3	56	55	CC	Sosyal
24	İİBF	İşletme Bölümü (İÖ)	90	90	70	83,3	80	81	BA	Sosyal
25	İİBF	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (İÖ)	E	90	60	50	96	82	BA	Sosyal
27	İletişim Fakültesi	Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü	100	80	90	90	96	94	AA	Sosyal
28	İletişim Fakültesi	Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü	90	E	90	60	92	82	BA	Sosyal
29	İletişim Fakültesi	Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü	70	70	50	63,3	60	61	CC	Sosyal
32	Mühendislik Fakültesi	İnşaat Mühendisliği Bölümü	90	E	60	50	96	82	BA	Fen
33	Teknoloji Fakültesi	Enerji Sistemleri Mühendisliği	E	50	E	16,7	E	5	FF	Fen
34	Teknoloji Fakültesi	Biyomedikal Mühendisliği Bölümü	80	70	60	70	92	85	AA	Fen
35	Teknoloji Fakültesi	Biyomedikal Mühendisliği Bölümü	70	60	80	70	92	85	AA	Fen

TARTIŞMA VE SONUÇ

Trafik Güvenliği dersi Kocaeli Üniversitesinde okuyan öğrencilere 2017 Yaz Okulu döneminde Üniversite Seçmeli Dersi (ÜSD) adı altında Elektronik Seçmeli Ders (ESD) şeklinde tüm bölümlere ortak ders olarak açılmıştır. Öğrencilere tüm ders ve sınav etkinlikleri tamamlandığından başarı notlarını görüntüleyebilmek amacıyla bu ders için Dönem Sonu Genel Anket uygulanmıştır. Bu anketteki 5 soru için ortalama memnuniyet değeri 5 üzerinden 3,3 olarak belirlenmiştir. Buna göre ders için memnuniyet Orta-Yüksek düzey aralığındadır. Bu düzeyin nedeni öğrencilerde ÜSD dersleri açısından fazla emek harcamadan ihtiyaçları olan kredileri kolayca toplama gibi yanlış algıdan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Analizi yapılan 29 öğrencinin 11'i Fen, 18 ise Sosyal alanlara sahip bölümlerden oluşmaktadır. Hem sosyal hem de fen alanından birer öğrencinin harf notunun AA olduğu görülmektedir. Dolayısı ile hem sosyal hem de fen alanından öğrencilerin bu dersten yüksek başarı elde etmeleri olağandır. Başarı ortalamaları Sosyal bölümler için 51,78 iken Sayısal bölümlerden gelen öğrenciler için 48,36 olarak hesaplanması; dersin öğrenme çıktılarına bakıldığında sözel niteliklerin fazlalığı nedeni ile sosyal alanlardaki bölümlerde eğitim gören öğrencilerin ortalama başarısının fen bölümlerine göre biraz daha yüksek olması olarak yorumlanabilir. Genel başarı ortalaması ise 50,48 olarak bulunmuştur. Başarının orta düzeyde olması öğrencilerin ÜSD derslerini diğer bölüm dersleri kadar önemsemediği şeklinde yorumlanmaktadır.

Sosyal ve fen alanları gibi farklı bölümlerden gelen öğrencilerin genel başarı değerlendirmelerine bakıldığında anlamlı bir farklılık olduğu görülmemiştir. Dolayısı ile farklı bölümlerden gelen öğrencilerin aynı öğrenme çıktılarına sahip etkinliklere katılmış olmaları eğitsel açıdan olumsuz bir etki yaratmadığı söylenebilmektedir. Genel başarının orta düzeyde olmasına rağmen Trafik Güvenliği gibi toplumsal bir farkındalık yaratması gereken bir dersi öğrencilerimizin seçmiş olması bile yaratacağı etki açısından olumlu pekiştirmeler yaratacağı düşünölmektedir.

Not: Bu çalışma 26-27 Ekim 2017 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen 6'ncı Eğitim ve Öğretim Çalışmaları Dünya Kongresi'nde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Kocaeli Üniversitesi, Üniversite Seçmeli Ders Tanım Bilgileri. 22.10.2017 tarihinde <https://ogr.kocaeli.edu.tr/koubs/bologna/Genel/DersAyrinti.cfm?Dilid=EA639DCFD1CAAE1BE04F5A2D3438FA59&id=2> adresinden alınmıştır.

Kocaeli Üniversitesi, Yönetmelikler. Üniversite Seçmeli Dersler Uygulama Yönergesi. 12.10.2017 tarihinde http://odb.kocaeli.edu.tr/usd_yonergesi.php adresinden alınmıştır.

Solak, S., Yıldız, U., Sungur, E., Kılıç N., Altınışık, U., Mert, E., ve diğerleri (2013). Trafik Güvenliği Dersi İçin E-Öğrenme İçeriği Geliřtirme Ve Sunma Deneyimi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(3), 269-275.

Tanrıverdi, B. (2012). Yeterlik Merkezli Eğitim. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Yayınları.